

Dva tisoč mladih ne ve, ali kadrovske štipendije bodo

Regijska štipendijska shema Za državo ni učinkovita – Ukinjanje mimo razvojnih agencij?

Sodeč po medresorskem dopisu, naslovljenem na vladno službo za razvoj in kohezijsko politiko, ministrstvo za delo v programskem obdobju 2021–2027 ni več pripravljeno sofinancirati kadrovske štipendije mladim, vključenim v regijske štipendijske sheme. Zanje bi v prihodnjih osmih letih potrebovali 20 milijonov evrov.

POLONA MALOVRH

Poleg štipendij za 935 mladih, ki so v štipendijske sheme dvanajstih regij vključeni samo v šolskem oziroma študijskem letu 2022/2023, niso dorečene niti štipendije za dodatnih tisoč mladih, ki so jih delodajalci v minulih mesecih že izbrali za svoje bodoče štipendiste, a jih brez sofinanciranja države oziroma EU vsi najbrž ne bodo pripravljeno štipendirati sami. Za vmesni čas, za šolsko oziroma študijsko leto 2022/2023 oziroma do prenove ukrepa štipendijske sheme, bi sredstva lahko poiskali v integralnem proračunu, meni direktor zasavske razvojne agencije Jani Medvešek.

Omenjeni dopis je ministrstvo za delo poslalo vladni službi julija. Na vprašanje, ali je to dokončna odločitev, direktor Posoškega razvojnega centra Simon Škvor, odgovarja, da se je ministrstvo v enem od dopisov sicer zavezalo, da bo poiskalo rešitev: »Ali so jo in kakšna je, v regionalnih razvojnih agencijah nimamo informacij, čeprav bi kot izvajalci regijskih štipendijskih shem pričakovali, da nas vključijo v proces. Šolsko leto je tu in časa ni več veliko.« Po štirinajstih letih izvajanja shem skupaj z ministrstvom si agencije zaslužimo vsaj partnerski odnos, dodaja.

Argumenti ministrstva na trhlih nogah

Razvojne agencije so si glede razlogov, ki jih za svojo odločitev navaja ministrstvo, enotne: preprosto ne vzdržijo, pravijo. Za ministrstvo sta »sporni« predvsem obsežna administracija zaradi »prezahtevne izvedbe« štipendijske sheme in njena »neučinkovitost glede zaposlovanja« štipendistov. V sedanjem programskem obdobju po navedbah ministrstva kazalniki ne bodo doseženi: na zadnji dan leta 2021

so v vseh regijah ob dobrih 2600 štipendistih našli 531 zaposlitev. Številka ni dokončna, saj se veliko štipendistov še izobražuje.

V regijske štipendijske sheme je bilo od leta 2007 do leta 2021 v vseh dvanajstih regijah vključenih 6227 štipendistov in 4067 delodajalcev; ustvarili so 1843 zaposlitev oziroma še nekaj več, saj podatki za leto 2021 še niso dokončni.

Neživljenjski zakon o štipendijah

Po mnenju razvojnih agencij je ključni vzrok za slabosti ukrepa »neživljenjskost« zakona o štipendiranju. Nanje so ministrstvo zaman opozarjali že v prejšnjem programskem obdobju. Simon Škvor navaja nekaj primerov zakonskih togosti: »Zakon, denimo, ne dovoljuje prehoda s srednješolske ravni na študij. Štipendist, ki je končal srednjo šolo in se je z delodajalcem sporazumno dogovoril, da se še ne bo zaposlil pri njem, temveč bo nadaljeval študij, je po zakonu kršitelj. V praksi to velikokrat pomeni, da se delodajalec odloči štipendijo za nazaj vrniti in mladega ponovno vključiti v štipendijsko shemo za dobo študija. Kot kršitev zakon obravnava tudi primere, ko štipendist študija ne konča do 30. septembra, ampak nekaj dni pozneje, ker mu to dopušča univerza ... Vse to potem vpliva na kazalnike in na oceno o neučinkovitosti instru-

menta.« Zagotavljanje ustreznih kadrov za gospodarstvo je v številnih regijah sistemski problem, s katerim se po Škvorovih navedbah poleg goriške ukvarjajo še številne druge regije, od zasavske, savinjske, posavske, do koroške, notranjske do pomurske.

V težkem položaju so zdaj vsi štipendisti sredi izobraževanja in tisti, ki so ravno prestopili njegov prag, ter tudi delodajalci, ki jim polovično sofinanciranje kadrovske štipendije pomeni veliko razbremenitev. Da jim jo ministrstvo ukinja po več kot desetletju, v katerem se je shema v regijah dobro prijela in se povpraševanje po štipendijah povečuje, se jim zdi nerazumljivo. Škvor pravi, da ima regijska štipendijska shema predvsem v ruralnejših regijah močno dodano vrednost, saj ohranja mlade doma in olajša zagotavljanje kadra regijskemu gospodarstvu.

Ministrstvo za delo ne želi več sofinancirati regijskih štipendijskih shem.

Med letoma 2021 in 2027 bi zanje potrebovali 20 milijonov evrov.

Skoraj dva tisoč mladih in delodajalci po vsej državi čakajo odločitve.

Mladi se sprašujejo, kaj bo s štipendijami v okviru regijskih štipendijskih shem. FOTO JURE ERŽEN